

Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkosto (TUHA)

TUHA on laaja-alainen yhteistyöverkosto, jonka toimintaan voivat osallistua kaikki tutkimuksen tuen ja hallinnon alueella toimivat yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa, tutkimuslaitoksissa sekä muissa sidosryhmissä.

TUHA-verkostoon ja sen piirissä toimiviin ryhmiin voi helposti [liittyä mukaan](#). Jos olet kiinnostunut osallistumisesta jonkin ryhmän toimintaan, ole yhteydessä sen puheenjohtajaan! Lisätietoa [alaryhmistä ja verkostoista](#).

Ajankohtaista TUHA-verkostosta

Kevään TUHA-seminaari järjestetään keskiviikkona 19.4.2017 Minerva-torilla Helsingissä. Seminaarissa tullaan paneutumaan laajasti *Tutkimuksen tuen digiloikka* -otsikon alle sopiviin aiheisiin. Ohjelma tarkentuu ilmoittautumisen avautuessa alkuvuodesta. Verkoston koordinaatioryhmä ottaa mielellään vastaan ajatuksia ja ideoita seminaarissa käsiteltäviksi aiheiksi. Ajatukset voi lähettää verkoston koordinaattorille.

Verkosto on hyväksynyt toimintasuunnitelman vuodelle 2017. Siihen voi tutustua verkossa TUHA:n sivuilla tai [tämän linkin](#) kautta suoraan. TUHA:n alaryhmien ensi vuoden toiminnasta kerrotaan tarkemmin uutiskirjeessä.

Alaryhmissä tapahtuu muutoksia *Tutkimuksen arviointien kehittäminen ja vertailu sekä bibliometriikka* -työryhmän jakautuessa kahtia. Arviointeihin ja rankingeihin keskittyy jatkossa *Tutkimuksen arviointi* -ryhmä. *Julkaisumetriikkaryhmä* huolehtii bibliometriikasta, altmetriikasta ja näihin liittyvistä asioista.

TUHAN työryhmien ja verkostojen kuulumisia

AMK-TKI-johdon verkosto

Yhteyshenkilö: Anne Kärki, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Verkosto toimii linkkinä TUHA-verkoston, ammattikorkeakoulujen tki-johdon ja ARENE:n tki-valiokunnan välillä. Tavoitteena on tehostaa ammattikorkeakoulujen tutkimushallinnossa toimivien osallistumista TUHAN työryhmiin ja tätä kautta välittää tietoa verkoston työstä ammattikorkeakoulukentälle.

Julkaisumetriikka

Puheenjohtaja: Eva Isaksson, Helsingin yliopisto

Vuoden 2017 alusta toimintansa käynnistää Julkaisumetriikkaryhmä. Se käsittelee bibliometriikkaa, altmetriikkaa sekä muita tutkimuksen vaikuttavuuteen ja tuottavuuteen liittyviä aiheita. Sen postituslistalle kuuluvat alussa kaikki vanhassa TAB-ryhmässä jäsenenä olleet, koska ryhmä syntyi vanhan jakautuessa kahtia. Julkaisumetriikkaryhmä on avoin kaikille kiinnostuneille. Mukaan toimintaan voi liittyä [TUHA:n ilmoittautumislomakkeella](#).

Julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmä

Puheenjohtaja: Jenni Kokko, Jyväskylän yliopisto

Yhteistyöryhmä on perustanut alaryhmän taidealan julkaisuille. Se toimii tiiviisti yhteistyöryhmän kanssa käyttäen samaa sähköpostilistaa. Ensi vuonna ryhmä on edelleen tiedonjakamisen vertaisryhmä ja keskustelee julkaisutiedonkeruun kehittämisestä aktiivisesti. Yhteistyö ministeriön kanssa tiedonkeruun käsikirjan valmistelussa on vakiintunut.

Kansallinen ORCID-yhteistyöryhmä

Puheenjohtaja: Aija Kaitera, Helsingin yliopisto

Koordinaattori: Anne Björklund, CSC

Ryhmän tavoitteena on saada tutkijat hankkimaan ja käyttämään ORCID-tunnistetta. Tunnisteen käyttö lisää Suomessa tehdyn tutkimuksen kansainvälistä näkyvyyttä. Se myös mahdollistaa tulevaisuudessa tutkimuksen raportoinnin automatisoinnin ja siten vähentää tutkijoiden raportoinnin parissa käyttämää aikaa. Ryhmä jakaa tietoa ORCID-tunnisteen luomisesta ja käytöstä niin julkaisuihin kuin muussa verkkonäkyvyydessä. Ryhmä myös edistää tunnisteen hyödyntämistä tutkimuksen raportoinnissa ja tiedonhallinnassa. Ryhmän toiminnan tulosten odotetaan näkyvän vuoden 2017 aikana.

ORCID-tunnisteita on luotu maailmanlaajuisesti jo 2,9 miljoonaa ja esimerkiksi monet kansainväliset kustantajat edellyttävät sitä jo tutkijoilta pakollisena julkaisun käsikirjoituksen lähettämisen yhteydessä.

ORCIDin käyttöönoton tilanne organisaatioissa

Yhteistyöryhmän kokouksessa viime vuoden marraskuussa organisaatiot raportoivat ORCIDin käyttöönoton tilanteesta omassa organisaatiossaan. Tilannekatsaukset ovat luettavissa kokouksen pöytäkirjasta: <https://confluence.csc.fi/x/d1XfAw>

Vaikka monessa organisaatiossa ORCIDin käyttöönotossa ollaan vasta alussa, niin monissa niistä on myös tehty erilaisia valmistelevia toimenpiteitä. Tampereen teknillisessä yliopistossa ORCID on jo integroitu Pure-tutkimustietojärjestelmään (Elsevierin tarjoama tutkimustietojärjestelmä. [Katso video Pure-integraatiosta](#)). TTY:n ratkaisusta löytyy lisätietoa yo. kokouspöytäkirjasta.

Haka-ORCID-yhdistämispalvelu käytössä – maksuton palvelu organisaatioille

CSC:n toteuttama kansallinen <Haka-ORCID-yhdistämispalvelu on edennyt tuotantovaiheeseen. Palvelu on OKM:n kustantama eli organisaatioille maksuton. Yhdistämispalvelussa tutkija voi liittää oman ORCID-tunnistensa tutkimusorganisaatioon. Palvelu on hyödyllinen erityisesti niille organisaatioille, joilla ei ole käytössä ORCIDia tukevaa tutkimustietojärjestelmää.

Yhdistämispalvelusta on tällä hetkellä käytössä ns. push-versio, jossa ORCID-identiteetti tuodaan tutkimusorganisaatioon. Pilotoinnissa on ollut mukana kaksi organisaatiota, CSC ja Taideyliopisto.

Yhdistämispalvelun käyttöönotosta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä osoitteeseen: orcid-info@csc.fi. Lisätietoa yhdistämispalvelusta ja ORCIDin käyttöönotosta [täällä](#).

Suomen kansalliset ORCID-verkkosivut

- tutkijatunniste.fi
- forskar-id.fi
- researcheridentifier.fi (englanninkielinen verkkosivusto julkaistaan 15.1.2017)

Korkeakoulujohdon strateginen tuki ja tutkimuspoliittinen valmistelu

Puheenjohtaja: Sipo Vanhanen, Helsingin yliopisto

Ryhmä organisoituu uudelleen ja määrittää vuoden 2017 tavoitteensa.

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto SYN

Yhteyshenkilö: Tua Hindersson-Söderholm, Svenska handelshögskolan

Neuvosto edistää yliopistokirjastojen yhteistyötä tutkimuksen tuen palveluissa sekä tutkijoiden palveluiden kehittämistä ja integraatiota. Neuvosto osallistuu vuosittain bibliometriikkaseminaarin järjestämiseen. Toiminta jatkuu ensi vuonna aiempien vuosien kaltaisena.

Tohtorikoulutusverkosto

Puheenjohtaja: Anneli Ahvenniemi, Aalto yliopisto

Verkosto jatkaa toimintaansa kokoontuen neljä kertaa vuodessa. Puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain. Uutena toimintamuotona on vuosittain järjestettävä valtakunnallinen tohtorikoulutuspäivä, joka järjestettiin ensimmäisen kerran 5.10.2016 Turussa. Verkosto toimii yliopistojen tutkijakoulujen keskustelufoorumina ja tutkimusetiikan verkkokurssin seurantaryhmänä. Verkosto osallistuu avoimen tieteen ja tutkimuksen verkkokurssimateriaalin suunnitteluun sekä seuraa ja ottaa kantaa tohtorikoulutuksen ajankohtaisiin asioihin. Yhteistyötä tehdään mm. UNIFIn, TENKin ja TJNKn sekä ATT ja TOHTOS-hankkeiden kanssa. Verkoston seuraava tapaaminen on 8.3.2017.

Tutkimuksen arviointi

Puheenjohtaja: Laura Himanen, Tampereen teknillinen yliopisto

Kansainvälisiin rankingeihin toimitettavien tietojen yhtenäistäminen viimeistellään ja toteutetaan toiminnallisuudet yliopistojen käytössä olevaan ekstraVipuseen. Kansallisen arvioinnin suunnittelua ja kehittämistä edistetään yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on saada aikaiseksi malli, jossa yliopistot voisivat keventää omia arviointejaan hyödyntämällä yhteisiä kansallisia arviointeja.

Tutkimusaineistot

Puheenjohtaja: Eeva Nyrövaara, Helsingin yliopisto

Vpj: Seliina Päällysaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Aineistoryhmä selvittää ja edistää kansallista yhteistyötä aineistoasioissa linjauksin sekä politiikkatyön ja ohjeiden avulla. Se on yhteinen keskustelufoorumi tiedonvaihtoon ja keskusteluun sekä aineistojen hallinnan että ajankohtaisten avoimen tieteen kysymysten osalta. Tulevana vuonna tiivistetään yhteistyötä ja syvennetään sitä myös ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kesken. Linjauksista ja politiikoista siirrytään kohti käytäntöä ja tunnistetaan eri toimijoiden hyviä käytänteitä. Vuonna 2017 keskitytään erityisesti yritys yhteistyön kehittämiseen, aineistojen avaamiseen yritysten hyödynnettäväksi.

Aineistoryhmän tapaaminen järjestetään TUHA-seminaarin yhteydessä 19.4.2017. Tutkimuspalvelupäivien yhteydessä järjestetään työpaja yritys yhteistyöstä. Tutkimuspalvelupäivät järjestetään Jyväskylässä elokuussa 2017.

Tutkimusinfrastruktuurit

Puheenjohtaja: Marko Peura, Helsingin yliopisto

Ryhmä ryhtyy laatimaan tutkimusinfrastruktuurien kansallista tyyppiluokitusta. Luokitus perustuu todennäköisesti eurooppalaiseen MERIL-luokitukseen. Tavoitteena on luoda yhteinen käsitteistö ja luokittelu, joiden pohjalta on mahdollista toteuttaa kansallinen infrastruktuurien tietovaranto ja esimerkiksi mahdollistaa nykyistä parempi infrastruktuurien korkeakoulujen välinen yhteiskäyttö.

Tutkimuksen ja tutkimushallinnon alueen tietomallityö

Puheenjohtaja: Leena Huiku, Aalto-yliopisto

Tutkimuksen tuen ja hallinnon sanastotyö jatkuu myös vuonna 2017, jonka kuluessa sanasto täydentynee noin 70-100 uudella termillä. Sanastotyötä varten ryhmä kokoontuu noin kaksi kertaa kuukaudessa virtuaalokokoukseen. Kuluneen vuoden aikana on määritelyt julkaisemiseen ja ansioihin liittyvät käsitteet, jotka muodostavat jo käytettävissä olevan noin sadan termin sanaston. TUHA-sanastotyö on VM:n pilottina YTI-hankkeen yhdessä tehtäväkokonaisuudessa.

Loppupalvesta ja alkukevästä käsitellään tutkimusrahoitukseen ja -projekteihin liittyvää sanastoa. Tietomalliryhmä toivoo vahvistusta näiden alueiden asiantuntijoista ja kutsuu kiinnostuneet lämpimästi mukaan työhön. Yhteyttä voi ottaa tietomalliryhmän puheenjohtajaan tai verkoston koordinaattoriin.

Tutkimuksen ja tutkimushallinnon alueen viitearkkitehtuurityö

Puheenjohtaja: Anne Sunikka, Aalto-yliopisto

Viitearkkitehtuurityö viimeistellään ja kytketään ATT-hankkeessa tehtyyn tutkimuksen viitearkkitehtuuriin sekä palvelukarttaan.

Muuta ajankohtaista tutkimuksen tuen ja hallinnon alueella

Avoimien tieteiden ja tutkimuksen (ATT)

ATT-hankkeella on vahva vaikutus

OKM tilasi ulkoisen arvioinnin ATT-hankkeen vaikuttavuudesta. Arviointi perustuu avoimeen verkkokyselyyn ja laajoihin haastatteluihin. Hankkeella on ollut vahva vaikutus kiinnostuksen herättäjänä ja keskivahva vaikutus politiikkojen ja strategioiden syntyyn. Ruohonjuuritasolla hankkeen vaikutus on vähäisempi. Poikkeuksena ovat tutkimusrahoittajat, jotka ovat olleet hyvin aktiivisia ohjeistuksen osalta. Kansainväliset organisaatiot näkevät Suomen avoimen tieteen edelläkävijänä. Arviointiraportti: <http://avointiede.fi/att-hankkeen-vaikuttavuusarviointi>

Toimintakulttuuriselvitys: avoimuudessa on edistytty nopeasti

ATT-hankkeessa on selvitetty toista kertaa avoimen toimintakulttuurin tilaa suomalaisissa tutkimusorganisaatioissa. Selvityksen tarkoituksena on löytää ja korostaa parhaita käytäntöjä

avoimuuden edistämässä ja selvittää niitä osa-alueita, joissa yhteistä kehittämistä vielä tarvitaan. Viisiportaisen asteikon korkeimmalla kypsyystasolla on Helsingin yliopisto ja toiseksi korkeimmalla kypsyystasolla on yhteensä 12 tutkimusorganisaatiota.

Vuonna 2015 toteutettiin vastaava selvitys korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille, jonka pohjalta voitiin arvioida avoimen toimintakulttuurin kehitystä. Suurimmassa osassa tutkimusorganisaatioita avoimuudessa on edetty nopeasti. Vuoden 2016 selvityksessä uusina organisaatioina mukana olivat yliopistosairaalat ja tutkimusrahoittajat. Lisää toimintakulttuuriselvityksestä <http://avointiede.fi/toimintakulttuuri/tutkimusorganisaatiot>

Osaaminen ja avoin TKI-toiminta ovat ATT-hankkeen ensi vuoden painopisteitä

Avoin tiede ja tutkimus -hankkeen ensi vuoden painopisteitä ovat avoimuuteen liittyvän osaamisen valtavirtaistaminen ja avoin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta. Osaamisen valtavirtaistaminen laajentaa hankkeen koulutustoimintaa niin uusille kohderyhmille kuin uusiin avoimuuden fokuksiin. Avoimen TKI-toiminnan mahdollisuuksien, edellytysten ja potentiaalinn tunnistaminen ja realisointi ovat ensi vuoden teemoja. Vuoden 2017 avoimen tieteen foorumin yhtenä pääaiheena on yritys- ja innovaatiotoiminnan rajapinnat avoimuuteen.

Tapahtumia

- TUHA-seminaari 19.4.2017 Helsinki, Minerva-tori